

MEDALJERSTVO AKADEMSKOGA SLIKARA DALIBORA PARAĆA

Akademski slikar Dalibor Parać (Solin, 23. lipnja 1921. – Zagreb, 13. veljače 2009.), profesor (1961. – 1986.) i dekan na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu (1971. – 1974.), uz respektabilni slikarski opus, ostvario je i medaljerski opus, nastao od njegova odlaska u mirovinu 1986. godine do 2003. godine. U ostavštini Dalibora Paraća, o kojoj skrbi umjetnikov sin Zoran Parać, nalazi se 218 medaljerskih uradaka. To su 60 lijevanih brončanih, uglavnom dvostranih portretnih medalja i njihovi sadreni modeli i negativni aversa i reversa. Neke medalje rađene su u više inačica ili odljeva. Većina ih je signirana, a rijetko koja medalja ima dataciju.

Medalje Dalibora Paraća umjetnikov su amblemski memento. Na spomenicama su portreti muškaraca, žena i djece, osobe iz umjetnikove obitelji, iz kruga prijatelja, suradnika i kolega slikara, kipara, povjesničara umjetnosti, arhitekata, redatelja, portreti akademika, glazbenika, liječnika, pravnika, mnogih javnih i uglednih osoba iz prošlosti, politike, portreti admirala i pomoraca. Većina portretiranih jesu umjetnici i dobitnici *Nagrade Vladimir Nazor*, prestižne hrvatske državne nagrade za najbolja umjetnička ostvarenja, koja je dodijeljena i D. Paraću 1993. godine za životno djelo. Parać je portretirao i umjetnike okupljene oko zagrebačke Galerije Forum. Na medaljama su česti i sudionici antifašističke borbe u Drugom svjetskom ratu. Omiljena su mu tema i admirali vezani za hrvatsku povijest. Umjetniku su to važne osobe u njegovu svijetu, koje su ga nadahnule prema suverenom proširenju likovnog izričaja i radoznanim posezanjem za novim medijem, u posljednjim desetljećima umjetničkoga djelovanja, nakon bogatoga slikarskoga stvaralaštva. U konačnici, ostvaren je zaokruženi medaljerski opus s počasnim ljudima iz umjetnikova života. Likovi na Paraćevim medaljama prikazani su u lijevom ili desnom profilu, a ako ih to ponajbolje karakterizira, katkad i frontalno. Često su oblikovani samo u prepoznatljivom stavu glave ili u plitkom poprsju, s prigodnim natpisom uz rub medalje na aversu, sa sažetim i stiliziranim simbolom njihove osobnosti i djela na reversu. Katkad izvodi inačice, najčešće natpisa na aversu ili simbola na reversu.

Umjetnikova obitelj na medaljama

1. Srebrenka i Dalibor Parać – zlatni pir 5. XI. 1999., 2001.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 139,5 mm

sign. *rv.* desno: D. P. / MMI

Na aversu su usporedna poprsja bračnoga para Srebrenke i Dalibora Paraća u profilu na lijevo. Uokolo natpis: SREBRENKA I DALIBOR PARAĆ * ZL. PIR 5. XI. 1999.

Na reversu je prikaz umjetnikove obitelji: piramidalna figuralna portretna kompozicija od četiri stilizirana visoka poprsja prikazana frontalno. U polju desno signatura i godina u dva retka: D. P. / MMI.

2. *Zoran Parać* (Zagreb, 25. II. 1952.), sin D. Paraća

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 112 mm

sign. *rv.* desno dolje: D. P.

Na aversu je portret umjetnikova sina Zorana Paraća u profilu na lijevo: pravilnih crta lica, s naočalama i reljefno oblikovanom kratkom kosom s razdjeljkom.

Na reversu, po sredini polja prikaz je barke s pramcem prema desno, ispod dvije vodoravne ribe, gornja riba na desno, donja na lijevo. U polju gore lijevo natpis: N.N.E. Signatura u polju dolje desno: D. P.

3. *Claudia Parać* (Duisburg, Njemačka, 2. VIII. 1953.), supruga Z. Paraća
 dvostrana medalja
 bronca, lijevanje
 promjer 108 mm
 sign. *rv.* desno dolje: D. P.

Na aversu je portret žene u profilu na desno: izražajnoga profila, poluduge kose sa šiškama i savijene pod uhom.

Revers je vodoravnom gredom po sredini podijeljen u dva polja sa stiliziranim prikazima barke i sunca u gornjem polju i lava u donjem polju: na polegnutim prednjim šapama, okrenut prema lijevo, a rep visoko podignut uz desni rub prema gore. Na gredi lijevo natpis: N. N. I. U polju dolje desno uz rub signatura: D. P.

4. *Đaň el* (Zagreb, 28. XII. 1979.) i *Dominik* (Zagreb, 19. V. 1984.), sinovi Z. Paraća
 jednostrana medalja
 bronca, lijevanje
 promjer 165,5 mm
 sign. *av.* dolje desno: D. P.

Na medalji je prikaz usporednih poprsja muškaraca u profilu na lijevo. Uz rub dolje desno signatura: D. P.¹

Prijatelji, kolege, učenici i suradnici

5. *Tea*

jednostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 52,2 mm

sign. av. dolje desno: D. P.

Na medalji je prikaz djevojčice u profilu na lijevo: pravilnog nosa, bucmastog obraza, kratke frizure glatko počešljane, s razdjeljkom i istaknutim pramenom na čelu i ispred uha. U polju lijevo, dolje uz rub natpis: TEA. Uz rub dolje desno signatura: D. P.²

Povjesničari umjetnosti, nakladnici

6. *Kruno Prijatelj*³ (Split, 1. VII. 1922. – Split, 27. VI. 1998.)

Akademik, hrvatski povjesničar umjetnosti i sveučilišni profesor. Sustavno istraživao, proučavao i tumačio hrvatsku umjetnost od antike do XX. stoljeća, poglavito dalmatinsko slikarstvo. Pisao i o hrvatskim modernim slikarima te predstavljao javnosti mlade slikare i kipare.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

¹ U katalogu izložbe iz 2003. navedena je ista medalja izvedena i u bjelokosti.

² Izvedene su i dvije inačice portreta djevojčice u sadrenim modelima.

³ Dalibor Parać od 1987. godine počinje intenzivno skicirati i slikati svoje prijatelje, kolege umjetnike i suradnike. Jedan od prvih portreta je *Kruno*, 1987., a tada nastaje i većina portreta: (Zlatko) *Keser*, *Ferdo* (Kulmer), *Edo* (Murtić), *Magi*, *Petar* i *Mladenka* (Šolman), 1987. Intenzivira rad 1997. godine, kad ponavlja neke od portretiranih (*Kruno*, *Keser*) i nastaje portret *Ive* (Šimat Banov): *Ive Šimat Banov*, Dalibor Parać, Art studio Azinović, Zagreb, 1998., str. 120.-136.

promjer 101 mm
sign. *rv.* desno dolje: D. P.

Cijelom površinom aversa dominira glava korpulentnog muškarca u profilu na lijevo: uglačanog nosa, velikog podbratka i širokih obraza, kratko začešljane kose s reljefnim čuperkom iznad istaknutoga čela, s otvorenim okom pogleda usmjerena prema gore.

Preko cijelog polja reversa dominira prikaz raspela. U polju dolje desno signatura je: D. P.

7. *Mladenka Šolman* (Split, 28. XII. 1933.)

Hrvatska povjesničarka umjetnosti, autorica radova, izložbi i monografija umjetnika iz suvremene hrvatske umjetnosti. Dugogodišnja kustosica u Modernoj galeriji u Zagrebu.

dvostrana medalja
bronca, lijevanje
promjer 101 mm
sign. *rv.* lijevo: D. P.

Na aversu je poprsje žene u profilu na lijevo s dugim vratom povijenim prema naprijed, izražajnog nosa, naglašenih jagodica i voluminozne poluduge kose s visokim zaliscima. U polju lijevo dolje natpis je u dva retka: MLADENKA / ŠOLMAN.

Na reversu je poetično stilizirana grana masline. Dolje lijevo signatura: D. P.

8. *Ive Šimat Banov* (Murter, 12. XI. 1951.)

Hrvatski povjesničar umjetnosti i profesor na Likovnoj akademiji. Objavljuje priloge iz povijesti umjetnosti i likovne kritike; autor brojnih izložbi i monografija.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 141 mm

sign. *rv.* dolje: D. P.

Na aversu odrezano poprsje muškarca u profilu na desno, s reljefno oblikovanom bradom i kosom sa šiškama. Uokolo natpis: DOC · PHIL · ET · THEOL · LITT · HUM · - IVE ŠIMAT BANOV.

Na reversu barka s razapetim jedrom, s pramcem na lijevo. Gore uz rub natpis u tri dijela: NAVIGARE – NE – CESSÉ EST. U odsječku dolje signatura: D. P.

9. *Mišo Azinović*

Hrvatski nakladnik i kolekcionar⁴, izdavač brojnih likovnih monografija hrvatskih suvremenih umjetnika.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 151,8 mm

sign. *rv.* dolje lijevo: D. P. (na pločici)

⁴ Kolekcionar slika Dalibora Paraća (Iva Körbler, Likovno povećalo: Trajna energija slikarstva Dalibora Paraća, Nacional, 7. 8. 2016.)

Na aversu poprsje proćelavog muškarca u profilu na lijevo: špicastog nosa i izduženog vrata. Uokolo natpis: MIŠO AZINOVIC NAKLADNIK I KOLEKCIONAR. Na reversu geometrijskom stilizacijom prikazane knjige na polici po sredini lijevog polja (vodoravno), a desno okviri slika (uspravljeno). U polju gore, na pločici slovo: A (zaštitni znak nakladničke kuće *Art studio Azinović*, utemeljene 1993. godine). U polju dolje, na pločici signatura: D. P.

10. *Mladen Pejaković* (Petrinja, 1. VI. 1928. – Zagreb, 19. II. 2005.)

Hrvatski slikar i scenograf. Pisao o suvremenoj i starijoj hrvatskoj likovnoj umjetnosti.

dvostrana medalja
bronca, lijevanje
promjer 135,5 mm
sign. *rv.* dolje: D. P.

Na aversu glava muškarca s bradom i markantnim profilom na desno. Uokolo natpis: MLADEN PEJAKOVIC. Uz rub dolje list lipe. Na reversu na uspravljenoj pače-

tvorinastoj pločici prikaz *zlatnog reza*⁵. Uokolo natpis: DIVINA PROPORZIONE. U odsječku dolje urezana signatura: D. P.

11. *Tomislav Lalin* (Split, 17. XII. 1937. – Zagreb, 16. IV. 1999.), 2001.

Hrvatski likovni kritičar. Objavljivao kritike i eseje o suvremenoj umjetnosti, organizirao izložbe i utemeljio nekoliko umjetničkih manifestacija.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 100,2 mm

sign. *rv.* gore: D. P. MMI

Na aversu stilizirano poprsje muškarca visokih zalistaka i poluduge kose u profilu na lijevo. Uokolo natpis: TOMISLAV LALIN. Na reversu, po sredini polja stilizirani zaštitni znak *Galerije Brešan*. U polju natpis u tri retka: SALON GRAFIKE / GALERIJA BREŠAN / SPLIT. Signatura uz rub gore: D. P. MMI

12. *Iva Köbler* (Zagreb, 6. VIII. 1973.), 2000.

Hrvatska povjesničarka umjetnosti, nezavisna kustosica i urednica. Autorica izložbi, tekstova, kritika, intervjua i eseja o modernoj i suvremenoj likovnoj umjetnosti.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 132,2 mm

sign. *av.* dolje desno: D. P.

sign. *rv.* dolje: D.- P.

⁵ U matematici i umjetnosti *zlatni rez* kompozicijski je zakon u kojem se manji dio prema većem odnosi kao veći dio prema ukupnom. Mladen Pejaković cijelu je knjigu, pod nazivom *Zlatni rez*, posvetio ovom temeljnom zakonu klasične likovne umjetnosti (Art studio Azinović, Zagreb 2000.).

U polju plitko poprsje mlade žene u elegantnom profilu na lijevo: pravilnih crta lica, poluduge uglačane kose. Uz rub dolje desno signatura: D. P. (urezano).⁶

Na reversu uspravljena grančica ruže s pupoljkom. Po sredini polja godina: M – M, a dolje signatura: D. – P.⁷, razdijeljeni grančicom.

Slikari i grafičari

13. *Krsto Hegedušić* (Petrinja, 26. XI. 1901. - Zagreb, 7. IV. 1975.)

Hrvatski slikar i grafičar. Profesor na Akademiji likovnih umjetnosti i voditelj majstorske radionice, u kojoj mu je suradnik bio Dalibor Parać od 1950. do 1952. godine.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 136,5 mm

sign. *rv.* dolje desno: D. P.

⁶ Parać izvodi inačicu brončane lijevane medalje s natpisom na aversu u lijevom polju dolje: IVA; bez signature je i izražajnijeg reljefa i patine. Revers je isti.

⁷ Medalja je nastala kao Paraćev dar Ivi povodom njezina diplomiranja u ljeto 2000.

Na aversu poprsje zrelog muškarca u profilu na lijevo. Uokolo natpis: KRSTO HEGEDUŠIĆ. Na reversu kompozicija od dvije stilizirane figure prikazane na karakterističan ludistički način za Krstu Hegedušića. Likovi su u pokretu i zaobljenog torza. U polju lijevo figura u stavu na rukama, a u polju desno figura u iskoraku na desno. U polju dolje desno signatura: D P.

14. *Ferdinand Kulmer* (Cap Martin, Francuska, 29. I. 1925. - Zagreb, 11. XI. 1998.)

Hrvatski apstraktni slikar i grafičar, akademik, dugogodišnji profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Zajedno s Daliborom Paraćem bio je suradnik u majstorskoj radionici Krste Hegedušića.

jednostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 132,5 mm

sign. nema

Na medalji je robusno poprsje korpulentnog, proćelavog muškarca na lijevo: pravilnog nosa, istaknute obrve i s bradom. Natpis uz rub uokolo: FERDINARD KULMER. Medalja je izvedena u nemirnom reljefu, nejednakih rubova.

15. *Edo Murtić* (Velika Pisanica, 4. V. 1921. – Zagreb, 2. I. 2005.)

Hrvatski slikar, grafičar, akademik. Najistaknutiji predstavnik hrvatskog apstraktnog slikarstva. Jedan od utemeljitelja grupe Mart i zagrebačke galerije Forum.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 101,5 mm

sign. av. lijevo: D. P.

Na aversu glava zrelog korpulentnog muškarca u profilu na desno: kratke kose, visokih zalistaka, s naočalama na izražajnom nosu, lica sa širokim obrazima i podbratkom. Uz rub lijevo gore natpis: EDO MURTIĆ. U polju lijevo dolje signatura: D. P. (uspravljeno). Po cijelom reversu stilizirani je apstraktni motiv prepoznatljiv u Murtićevim ekspresionističkim likovnim djelima.

16. *Marino Tartaglia* (Zagreb, 3. VIII. 1894. – Zagreb, 21. IV. 1984.)

Hrvatski slikar i profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, akademik. Najuspješnija djela ostvaruje u figuralnoj apstrakciji prigušene palete i sintetizirane forme.

dvostrana medalja
bronca, lijevanje
promjer 137 mm
sign. *rv.* dolje: D. P.

Na aversu izduženo poprsje muškarca u profilu na lijevo. Izduženog lica, kratke raštrkane kose, odjeven u profesorsku kutu s mašnom ispod dugog vrata. Uokolo natpis:

MARINO TARTAGLIA. Na reversu dva sintetizirana figuralna oblika s asocijacijom na slikarstvo Marina Tartaglia. Na pločici dolje signatura: D.P.

16.a. *Marino Tartaglia*

dvostrana medalja
bronca, lijevanje
promjer 136,5 mm
sign. *rv.* dolje: D. P.

Inačica medalje (sl. 16) s istim portretnim prikazom na aversu, ali s razlikom u patini i natpisu. Natpis je u polju lijevo dolje: TARTAGLIA (u obliku signature M. Tartaglia). Revers je isti.

17. Šime (*Simon*) *Perić Dubravčić* (Antofagasta, Čile, 10. III. 1920.)

Hrvatski slikar i profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Suradnik Majstorske radionice K. Hegeđušića, član skupine *Mart* i galerije *Forum* u Zagrebu. Slikao je intimističke prizore dubokih kolorističkih naslaga, a potom se priklonio informelu. Od 1985. oblikuje maštovite ritmizirane skulpture u drvu.

dvostrana medalja
 bronca, lijevanje
 promjer 152,5 mm
 sign. *rv.* dolje: D. P.

Na aversu plitko poprsje muškarca u profilu na lijevo. Proćelav, špicastog nosa, uvučene brade i dugog vrata. Uokolo natpis: SIMON PERICH DUBRAVCIC PINTOR Y SCULPTOR. Na reversu apstraktni ciklički motiv Peričeve likovne poetike. Signatura u odsječku dolje: D. P.

18. *Josip Vaništa* (Karlovac, 17. V. 1924.)

Hrvatski slikar, grafičar, pisac, akademik i umirovljeni sveučilišni profesor. Suosnivač skupine Gorgona. Stvorio je vlastiti likovni lirski izričaj tonski razrađene prozračnosti.

dvostrana medalja
 bronca, lijevanje
 promjer 173,8 mm
 sign. *rv.* lijevo: D. P.

Na aversu glava muškarca u profilu na lijevo: pravilnog nosa, povijenih usana, uvučene brade, visokog ugaćanog čela i kose od pola tjemena. Uz rub lijevo natpis: JOSIP VANIŠTA. Na reversu stilizirani komad papira s dijagonalno postavljenom grafitnom olovkom. U polju lijevo dolje signatura: D. P. (na pločici).

19. *Ljubo Škrnjug* (Velika Erpenja kraj Zaboka, 18. IV. 1925. – Zagreb, 15. IV. 2007.)

Hrvatski slikar gradskih prizora čvrste kompozicije i prigušenih tonova. Od sredine 1980-ih u *Istarskom ciklusu* potez mu postaje slobodniji, a paleta svjetlija.

dvostrana medalja
 bronca, lijevanje
 promjer 151 mm
 sign. *av.* dolje: D./ P.

Na aversu odrezano plitko poprsje bradatog muškarca u profilu na desno: pročelav, pravilnog nosa i izražajnih kosti lica. Uz rub gore natpis: LJUBO ŠKRNJUG. Ispod reza poprsja signatura u obliku monograma: D. / P. Na reversu je stilizirana morska veduta karakteristična za Škrnjugov *Istarski ciklus*.

20. *Đuro Seder* (Zagreb, 29. XI. 1927.)

Hrvatski slikar, profesor emeritus, akademik. Glavne obilježja njegova slikarstva jesu otvoreni kolorit, gust namaz i ekspresivna figuralnost.

dvostrana medalja
 bronca, lijevanje
 promjer 151,2 mm
 sign. *rv.* dolje: D. P. (na pločici)

Na aversu poprsje muškarca s bradom u profilu na desno, izraženije reljefnosti lica i stiliziranog poprsja. Uokolo gore natpis: ĐURO SEDER.

Na reversu, na izdignutoj pačetvorini stilizacija slikarskog djela Đ. Sedera. Na pločici dolje signatura: D. P.

21. *Ante Kuduz* (Vrlika, 14. VI. 1935. – Zagreb, 24. I. 2011.)

Hrvatski slikar i grafičar, profesor i dekan na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Njegovi su radovi sinteza asocijativne apstrakcije i čvrste organizacije likovnih elemenata koji sugeriraju pokret u prostoru. Bavio se grafičkim oblikovanjem, opremom knjiga, časopisa i kataloga.

dvostrana medalja
bronca, lijevanje
promjer 134,5 mm
sign. av. dolje: D. P

U glatkom polju glava nasmiješenog muškarca u profilu na desno: visokih zalista-ka, poluduge kose, špicastog nosa. U rezu poprsja urezana signatura. D. P. Na reversu kvadratične i dinamične forme s asocijacijama na Kuduzovo likovno stvaralaštvo. U polju gore lijevo stilizirani natpis u obliku umjetnikove signature.

22. *Miroslav Šutej* (Duga Resa, 29. IV. 1936. – Krapinske Toplice, 13. V. 2005.)

Hrvatski slikar i grafičar. Profesor na Akademiji likovnih umjetnosti i akademik. Bavio se scenografijom, likovnim projektiranjem interijera te grafičkim oblikovanjem. Dizajnirao je hrvatski grb i hrvatske novčanice kune.

dvostrana medalja
bronca, lijevanje
promjer 105 mm
sign. rv. dolje: D. P.

Na aversu glava nasmiješenog muškarca u profilu na lijevo: povijenog nosa, istaknutih jagodica i obrva, visokih zalistaka i poluduge kose s nemirnim pramenovima. Uz rub lijevo natpis: MIROSLAV ŠUTEJ. Na reversu, u gornjem polju, vodoravno stilizirana uzvijorena zastava s konturama hrvatskoga grba. Ispod mašna i signatura: D. P.

23. *Nives Kavurić – Kurtović* (Zagreb, 18. I. 1938.)

Hrvatska slikarica i grafičarka, profesorica na Akademiji likovnih umjetnosti i akademkinja. Bila je suradnica Majstorske radionice K. Hegedušića. Njezina figuralna djela nadrealna su i fantazmagorična.

dvostrana medalja
bronca, lijevanje
promjer 101 mm
sign. *rv.* dolje: D. P.

U polju odrezano stilizirano poprsje žene prema naprijed: ovalnog lica, krupnih očiju s poludugom kosom začešljanom oko uha. Oko vrata kratka ogrlica s privjeskom. Uz rub lijevo natpis: NIVES K. K. Uz rub desno uspravljena razlistana grančica, iznad tri kruga. Na reversu u pravokutnom okviru fantazmagorični lik. U odsječku dolje signatura: D. P. (urezano).

24. *Frane Para* (Zagreb, 5. IV. 1940.), 2001.

Hrvatski grafičar koji u raznolikim grafičkim tehnikama stvara dramatične figuralne i apstraktne vizije. Bavi se ilustracijom i grafičkim oblikovanjem te proučavanjem glagoljskoga tiskarstva.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 137 mm

sign. *rv.* dolje: D. P. MMI

Na aversu portret muškarca u profilu na lijevo: proćelav, prćastog nosa, istaknute vilice i stožasto stiliziranoga poprsja. Uz rub lijevo i desno natpis: FRANE – PARO. Na reversu po sredini polja prikaz stiliziranog fragmenta pergamene s natpisom na hrvatskoj glagoljici u dva retka⁸. U polju dolje signatura: D. P. MMI.

25. *Zlatko Keser* (Zagreb, 23. I. 1942.)

Hrvatski slikar i grafičar, profesor na Akademiji likovnih umjetnosti i redoviti član HAZU. Bio je suradnik Majstorske radionice K. Hegedušića (1971.–75.). Slikar maštovitih prizora u kojima se figuralne i organske asocijacije prožimaju sa slobodnim kromatskim poljima i znakovima.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 94,3 mm

sign. *av.* dolje: D. P.

⁸ Poveznica s knjigom *Frane Para Typographia glagolitica* iz 1997. godine, u kojoj je prikazana tipografska analiza hrvatskoga prvotiska *Misala po zakonu rimskog dvora* iz godine 1483.

Po sredini polja četvrtasta glava muškarca s istaknutim obrvama, zjenicama očiju i povijenim brkovima. Ispod natpis: KESSER. Uz rub dolje signatura: D. P. Na reversu asocijativni prikaz maštovitog i razigranoga prizora svojstvenoga Keserovom likovnom izričaju.

26. *Mirjana Zajec – Vulić*

Hrvatska grafičarka, autorica više od trideset samostalnih izložbi grafika, monotipija, oslikanih objekata i ulja. Radila u Gradskom muzeju i Galeriji umjetnina u Vukovaru.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 102,7 mm

sign. *rv.* dolje: D. P.

Po cijelom polju na aversu portret žene u profilu na lijevo: dugog lica, naglašenih obraza i čeljusti, poluotvorenih usta, pravilnog nosa, visokoga čela, spuštenih obrva, kratke kose s razdjeljkom. Uz rubove lijevo i desno natpis u dva dijela: MIRJANA

ZAJEC - - VULIĆ. Na reversu po sredini polja prikaz vučedolske golubice⁹. Dolje signatura: D. P.

Kipari

27. *Vjekoslav Rukljač*, 2002. (Poznanovec, 9. III. 1916. – Zagreb, 24. IV. 1997.).
Hrvatski kipar, profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu (1948. – 1986.)

Radio je poetične ženske aktove i torza u rasponu od čvrstih zatvorenih oblika do oblika u kojima je naglašen samo obris, u mramoru i gipsu, u malom i velikom formatu. Autor je i nekoliko javnih spomenika.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 153,1 mm

sign. *rv.* dolje: D. P. / MMII

Plitko poprsje nasmiješenog muškarca u profilu na lijevo: okruglastog lica, pravilnog nosa, naglašene obrve, visokog čela s poludugom valovitom kosom. Poprsje u obliku stošca. Uz rub uokolo natpis: VJEKOSLAV RUKLJAČ. Na reversu po sredini polja stilizirani klečeći ženski akt kompaktnog volumena na lijevo. U odsječku dolje signatura u dva retka: D. P. / MMII.

28. *Belizar Bahorić z Drage* (Draga kraj Rijeke, 24. XI. 1920. – Zagreb, 11. VIII. 2002.)

Hrvatski kipar. Predavao je na Školi za primijenjenu umjetnost u Zagrebu (1950.–76.). U početku je radio realistične reljefe i figuralne kompozicije s motivima iz rata i stradanja. Od 1960. približio se apstrakciji, ističući konstrukciju i ritam mase u prostoru. Bavio se grafikom i izradom nakita.

⁹ Vučedolska golubica, nastala između 2800. i 2400. g. pr. Kr., najpoznatija je keramička posuda s arheoloških iskopavanja na Vučedolu. Modelirana u obliku golubice, postala je jedan od najprepoznatljivijih simbola grada Vukovara, u blizini kojega se nalazi Vučedol.

dvostrana medalja
 bronca, lijevanje
 promjer 136 mm
 sign. *rv.* dolje: D. P.

Na aversu poprsje muškarca u profilu na lijevo: s malom bradom, istaknutih obraza, nosa i obrve; s kosom začešljanom u krug. Uokolo natpis iz dva dijela: BELIZAR BAHORIĆ – Z DRAGE. Po sredini polja reversa prikaz Bahorićeve stilizirane geometrijske skulpture.

29. *Dušan Džamonja* (Strumica, Makedonija, 31. I. 1928. – Zagreb, 14. I. 2009.)

Hrvatski kipar, akademik i autor arhitektonskih projekata za muzeje, spomenike, galerije, nebodere i džamije. Primjenjivao je neklasične kiparske materijale i postupke obradbe u apstraktnim skulpturama geometrijske čistoće i organske vitalnosti. Radio je željezne tapiserije ili skulpture sugestivnog djelovanja u obliku rozete.

dvostrana medalja
 bronca, lijevanje
 promjer 101 mm
 sign. *av.* dolje: D. P.

Na aversu po sredini polja glava muškarca prema naprijed: četvrtastog lica, istaknutih jagodica, krupnih očiju i s vrećicama ispod njih, s dubokim razdjeljkom na glavi i čupercima oko ušiju. Uokolo natpis: DUŠAN DŽAMONJA. Uz rub dolje signatura: D. P. Po cijelom polju reversa stilizirani prikaz kipareve rozete.

30. *Šime Vulas* (Drvenik Veli kraj Trogira, 17. III. 1932.)

Hrvatski kipar, profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, akademik. Premda u cijelosti nefigurativno, Vulasovo kiparstvo odaje duboku povezanost s dalmatinskom tradicijom i zavičajem poput njegovih skulptura s motivom jedara.

dvostrana medalja
branca, lijevanje
promjer 101 mm
sign. *rv* dolje: D. P.

Na aversu elegantno poprsje muškarca u profilu na desno: pravilnih crta lica s istaknutim jagodicama, visokih zalistaka i kratko začesljane kose. Uokolo natpis: AKADEMIK ŠIME VULAS · KIPAR · PROF · AKADEMIJE · LIKOVNIH · UMJET. Na reversu prikaz karakteristične Vulasove skulpture *Jedra*. Dolje po sredini odsječka urezana signatura: D. P.

31. *Marija Ujević* (Zagreb, 20. X. 1933.)

Hrvatska kiparica i slikarica, profesorica na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, akademkinja. Povezuje tradiciju hrvatskog figuralnoga kiparstva sa suvremenim

i avangardnim shvaćanjima. Pročišćenim oblicima i naglašenom izražajnosti materijala oblikuje figure i portrete, javne spomenike i sakralnu plastiku.

dvostrana medalja
bronca, lijevanje
promjer 102,8 mm
sign. *rv.* dolje lijevo: D. P.

Na aversu portret žene sa šeširom u profilu na lijevo: špicastog nosa, stisnutih usnica, pogleda prema dolje, s poludugom kosom sa šiškama i šeširom s tankim obodom. Uz rub dolje lijevo natpis: MARIJA UJEVIĆ. Na reversu prikaz skulpture Žena – Mačka iz 2001. godine, izložene u Parku skulptura kiparice Marije Ujević na otoku Silbi.

Arhitekti

32. *Ante Lozica* (Lumbarda, o. Korčula, 9. IV. 1923.)

Hrvatski arhitekt, suradnik Državne majstorske radionice Drage Iblera u Zagrebu od 1956. do 1963. godine, profesor na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu od 1968. do umirovljenja 1985. godine.

jednostrana medalja
bronca, lijevanje
promjer 112 mm
sign. dolje: D. P.

Glava zrelog muškarca u profilu na lijevo: izduženog lica s brkovima, povijenog nosa, blagoga pogleda prema dolje, naglašenih crta kostiju lica, visokog čela i kratke valovite kose. Uokolo natpis: ANTE LOZICA. Signatura je na obodu medalje dolje: D. P. (urezano).

33. *Miroslav Begović* (Osijek, 31. VIII. 1925. – Zagreb, 30. VIII. 2004.)

Hrvatski arhitekt. Bio je profesor na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu i akademik. Radio na projektiranju, izvođenju i adaptaciji muzejskih i galerijskih zgrada, na rekonstrukcijama povijesnih zgrada i cjelina te na projektiranju turističkih i gospodarskih objekata.

dvostrana medalja
bronca, lijevanje
promjer 155 mm
sign. *rv.* dolje: D. P.

Na aversu glava nasmiješenog muškarca u profilu na desno: istaknutog nosa i kostiju lica, visokih zalistaka, začešljane poluduge kose. Uokolo natpis: AKADEMIK

MIROSLAV BEGOVIĆ. Na reversu prikaz modernističkog zdanja u perspektivi. Uz rub dolje po sredini signatura: D. P.

Redatelj

34. *Bogdan Žižić*, 2002. (Solin, 8. XI. 1934.)

Hrvatski redatelj. Radio kao dramaturg u Zagreb filmu (1960.–64.), kojemu je potkraj 1980-ih bio direktor. Režirao je velik broj kratkih, dokumentarnih i igranih filmova. Afirmirao se kao vodeći predstavnik struje društvenokritičkoga filma u hrvatskom filmu 1970-ih. Istaknuo se i dokumentarnim filmovima s likovnom tematikom¹⁰.

dvostrana medalja
branca, lijevanje
promjer 138,5 mm
sign. rv. lijevo: D. P.

Na aversu po sredini polja glava zrelog muškarca u profilu na lijevo: istaknutih kostiju lica, istaknute brade, pravilnog nosa i pogleda usmjerenog prema gore, reljefno strukturirane poluduge kose s razdjeljkom, začešljane prema licu. Uokolo natpis: BOGDAN ŽIŽIĆ.¹¹ Na reversu je prikaz zgrade muzeja antičke Salone -Tusculum u Žižićevu i Paraćevu rodnom Solinu. U odsječku dolje je natpis: TVSCVLVM. Signatura je uz rub u polju lijevo: D. P.

¹⁰ Bogdan Žižić u monografiji posvećenoj Mladenu Pejakoviću napisao je: „Tada smo zajedno realizirali filmove o *Kosti Angeli Radovaniju*, o *Anti Jakiću-Soniju*, o *Ružičevoj donaciji Slavanskom Brodu* («Ružičnjak u tvrđavi» – *Mladenov naslov*). Bili smo i dio društvanca koje su uz nas dvojicu činili Dalibor Parać, Ante Kuduz, Zlatko Keser, i još pokojni dokonjak s Akademije. Sastajali smo se u Paraćevu atelijeru ili u bijeu u akademijinom dvorištu.“ (<http://www.mladenpejakovic.com/zizic/index.html>)

¹¹ Dalibor Parać izveo je inačicu ove medalje u dva otkova. Likovno rješenje portretiranoga identično je, ali dvije su medalje patinirane i razlikuju se u natpisu uokolo: BOGDAN ŽIŽIĆ BANOV.

Hrvatski skladatelji

35. *Lovro von Matačić* (Sušak, 14. II. 1899. – Zagreb, 4. I. 1985.)

Hrvatski dirigent i skladatelj. Matačić je bio svjetski dirigent, impulzivan, grandiozne geste i autoritativna nastupa, ali i krajnje minuciozna poznavanja partiture i promišljene organizacijske strategije.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 109,6 mm

sign. *rv.* dolje desno: D. P.

Na aversu širokom modelacijom markantni profil zrelog muškarca u profilu na desno: otvorenih usana, pročelav, kratke kose, s uzdignutim ovratnikom i leptir mašnom.

Na reversu uspravljena figura dječaka prema naprijed, rezanog od koljena. U pozi je i odori *Bečkih dječaka* – zboru Dvorske glazbene kapele, kojima je mladi Lovro pristupio vrlo rano, i koji su bili temelj glazbenikovu umjetničkom razvoju. Uokolo je natpis: LOVRO VON MATAČIĆ 1899 – 1985. Signatura je ispod godine, u polju desno dolje: D. P.

36. *Ivo Parać* (Split, 24. VI. 1890. – 4. XII. 1954.)

Hrvatski skladatelj i zborovođa, školovao se u Italiji, a djelovao je u Splitu. Kasni je romantičar s iznimnim smislom za kolorističku komponentu i zvukovnost impresionizma. Povremeno je u svoja djela unosio i obilježja hrvatskog folklor.

model, dvostrana medalja

sadra, modeliranje

promjer 140 mm

sign. *rv.* desno: D. P.

Na aversu je plitko poprsje zrelog muškarca u profilu na lijevo: uvučene brade, spuštenih kapaka, s poludugom ravno rezanom kosom i leptir mašnom ispod brade. Uokolo je natpis: IVO PARAC' KOMPOZITOR.

Na reversu je stilizirani figurativni prikaz susreta Adela i Mare, prizora iz Paraćeve opere *Adelova pjesma*¹². U plitkom reljefu, u prvom planu poprsja su mladića i djevojke okrenuti jedno prema drugom, a iza njih je stilizirani brdoviti predjel. Muškarac u polju lijevo ima brkove i turban na glavi, u profilu na desno. Žena u polju desno okrenuta je na lijevo, ima prebačen veo preko glave (na vrhu tjemena s ukrasom). U polju desno signatura je: D. P.

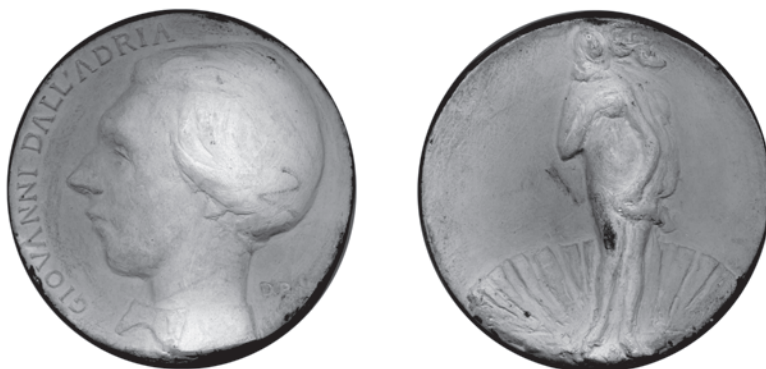
36 a. *Giovanni dall'Adria* (Ivo Parać)

model, dvostrana medalja

sadra, modeliranje

promjer 105 mm

sign. av. dolje desno: D. P.

¹² Opera *Adelova pjesma*, skladana je prema libretističkom predlošku *Bijedna Mara* Luke Botića, epskoj pripovijesti o tragičnoj ljubavi iz narodnog života u Dalmaciji u drugoj polovici devetnaestog stoljeća.

Na aversu je portret mlađeg muškarca u profilu na lijevo (Ivo Parać iz mladih dana): punih obraza, uvučene brade, poluduge bujne kose počešljane prema natrag, s leptir mašnom na ovratniku. Uz rub lijevo natpis: GIOVANNI DALL'ADRIA. U polju desno dolje signatura je: D. P.

Na reversu je prikaz Botticelijeve Venere¹³: uspravljeni izduženi akt mlade djevojke s dugom uzvijorenom kosom, na školjci.

Dalibor Parać obje inačice portretne medalje skladatelja Ive Paraća izveo je i u bronci¹⁴, a u ostavštini su sačuvani sadreni modeli i negativi.

37. Frano Parać, 2001. (Split, 11. V. 1948.)

Hrvatski skladatelj, glazbeni pedagog i akademik. Paraćev opsežan opus (solistička, komorna, orkestralna, glazbeno-scenska djela), uravnotežena je sinteza starog i novog, s neprestanim prožimanjem različitih elemenata i stilova te trajnom potrebom za ekspresijom i komunikacijom.

model, dvostrana medalja

sadra, modeliranje

promjer 140 mm

sign. *rv.* gore desno: D. P. M.M.I.

Na aversu glava muškarca u profilu na desno: s naočalama, istaknute brade, namiješenih usana, s uredno počešljanom kratkom kosom s istaknutim pramenom iznad čela. Uz rub gore: FRANO PARAĆ.

Na reversu stilizirani prikaz koncertnih stalaka za note. U polju gore desno signatura: D. P. M.M.I.

¹³ Prizor sa slike Sandra Botticellija, *Rodenje Venere*, 1484. – 1486., poveznica je s firentinskom naobrazbom Ive Paraća.

¹⁴ *Mladen Pejaković*, Dalibor Parać, Galerija Mala, Zagreb, 17. - 29. svibnja 2003. (katalog izložbe)

Pomorci i admirali na medaljama

Stvaralaštvo Dalibora Paraća duboko je povezano s njegovim rodnim krajem, a to su Solin s okolicom i more, stoga nije slučajno dionicu svog medaljerskog opusa posvetio pomorcima i hrvatskim admiralima.

38. *Leonardo Foscolo* (Venecija, 25. VIII.1588. - 2. II. 1660.)

Mletački vojskovođa, generalni providur i vojni zapovjednik mletačkih postrojbi u Dalmaciji (1645.-1952.). Istaknuo se u oslobođenju niza dalmatinskih gradova od Osmanlija za vrijeme Kandijskog rata (1645. – 1669.), između ostalog Solina i Klisa, te je djelovao na jačanju njihovih fortifikacijskih i vojnih potreba.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 153 mm

sign. *rv.* dolje desno: D. P.

U polju visoko poprsje mletačkog vojskovođe prema naprijed. Uokolo natpis: III · EC · SIG · LVNARDO FOSCOLO PROVEDITORE GENERALE DI DALMATIA ET ALBANIA.

Na reversu stilizirani kartografski prikaz Solina i okolice s natpisima uokolo: CLLSSA 1648 – FIUME DE SALONA – VRAGNICA – SALONA. U polju dolje desno signatura: D. P.

39. *Ivo Visin* (Prčanj, 3. XI. 1806. - 17. VIII. 1868.)

Hrvatski pomorac i istraživač. Šesti je profesionalni pomorac nakon Magellana koji je oplovio svijet. Nakon Tome Skalice drugi je Hrvat koji je oplovio Zemlju.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 103 mm

sign. *rv.* dolje: D. P.

Na aversu poprsje muškarca prema naprijed: s brkovima, frizurom i u odjeći polovice 19. stoljeća, s odličjem na prsima. Uokolo natpis: KAPETAN IVO VISIN IZ PRČANJA 1806. – 1868.

Na reversu *počasna zastava* kojom je kapetana Visina odlikovao car Franjo Josip I. nakon uspješnog oplovljavanja svijeta. Na vrpci ispod natpis: MERITO NAVALI. Uz rub gore natpis: OPLOVIO SVIJET. U polju lijevo i desno po godina: 1852. – 1858. Signatura u odsječku dolje: D. P.

40. *Maksimilijan Njegovan*, 2001. (Zagreb, 31. X. 1858. - 1. VII. 1930.)

Hrvatski admiral u Austrougarskoj ratnoj mornarici.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 103 mm

sign. *rv.* dolje: D. P. / MMI

Na aversu poprsje admirala blago na desno. Uokolo natpis. ADMIRAL MAKSIMILIJAN NJEGOVAN.

Na reversu znak Austrougarske ratne mornarice. Na vrpci dolje godine: 1858. – 1930. U odsječku dolje signatura: D. P. / MMI.

41. *Janko Vuković Podkapelski* - Janko Mihovil Aleksandar pl. Vuković Podkapelski (Jezerane, 27. IX. 1871. - Pula, 1. XI. 1918.)

Hrvatski mornarički časnik u Austrougarskoj mornarici i kasnije kratkotrajno kontraadmiral u mornarici Države Slovenaca, Hrvata i Srba.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 145 mm

sign. *rv.* dolje: D. P.

Na aversu poprsje admirala u poluprofilu na lijevo: pravilnih crta lica, s brkovima, kratke i bujne kose s razdjeljkom. Uokolo natpis: ADMIRAL JANKO VUKOVIĆ PODKAPELSKI. U polju lijevo i desno po godina: 1872 – 1918.

Na reversu je shematski prikaz bojnoga broda *Viribus Unitis*, kojim je zapovijedao kontraadmiral Janko pl. Vuković Podkapelski¹⁵. U odsječku dolje natpis u tri retka. IN MEMORIAM / 1. XI. 1918. / VIRIBUS UNITIS. Dolje signatura: D. P.

42. *Josip Černy*, 2001. (Maribor, 30. I. 1903. – Rijeka, 4. IV. 2000.)

Od 1943. do 1950. zapovjednik je Mornarice NOVJ (poslije JRM), 1952. –53. pomoćnik načelnika Generalštaba JNA za mornaricu, 1953.–56. zapovjednik Eskadre JRM i 1956.–60. načelnik Uprave Instituta za mornaričko-tehnička istraživanja JRM. Čin general-majora dobio 1944., viceadmirala 1947. te admirala 1961., kad je i umirovljen.

¹⁵ Zapovjedništvo nad brodom *Viribus Unitis* i cjelokupnom flotom, kao prvi zapovjednik hrvatske mornarice, preuzeo je Janko pl. Vuković Podkapelski, i to u činu kontraadmirala. Bio je to admiralski ratni brod, koji je nakon završetka Prvoga svjetskog rata, kao i sve brodovlje Austrougarske ratne mornarice, prešao u hrvatske ruke, odnosno pripao Državi SHS. Tek što se na njemu zavijorio crven-bijeli-plavi i tek što je dan prije na brodu *Viribus* otpjevana hrvatska himna, već sutradan ujutro – 1. studenog 1918. neslavno je završio na morskome dnu pulske luke. Potopili su ga talijanski vojni diverzanti, a u njemu su poginuli Vuković i više stotina mornara.

dvostrana medalja
 bronca, lijevanje
 promjer 126,5 mm
 sign. *rv.* dolje: D. P. MMI

Na aversu plitko poprsje admirala u profilu na desno. Uokolo natpis razdvojen pliskavicama: ~ ADMIRAL ~ JOSIP ČERNY ~ .

Na reversu znak ratne mornarice, na vrpici dolje godine: 1903 – 2000. Dolje signatura: D. P. M. M. I.

43. *Vladislav Brajković*, 2001. (Knin, 24. I 1905. — Zagreb, 9. IX 1989)

Pomorskopravni pisac, akademik. Kad je pokrenuta inicijativa za oživljavanje povijesne Bokeljske mornarice, Brajković je na skupštini u Kotoru 1964. izabran za „admirala Bokeljske mornarice”.

dvostrana medalja
 bronca, lijevanje
 promjer 101 mm
 sign. *rv.* dolje: D. P. MMI

Na aversu je plitko poprsje admirala u profilu na lijevo. Uokolo natpis: **AKADEMIK VLADISLAV BRANKOVIĆ 1905 – 1989.**

Na reversu je grb grada Kotora, gore u nakitu na vrpici natpis: **FIDES ET HONOR**¹⁶. Uokolo natpis: **ADMIRAL BOKELJSKE MORNARICE 1964 – 1989.** Uz rub dolje signatura: **D. P. MMI.**

44. *Sveto Letica* (Podgora, 4. IV. 1926. — Split, 6. XI. 2001.)

Partizanima pristupio 1942.; od 1943. u Mornarici NOVJ, rat završio u činu kape-tana. Admiral je od 1986., kad je i umirovljen. U rujnu 1991. reaktiviran je i imenovan zapovjednikom HRM te članom Vojnoga savjeta Glavnoga stožera oružanih snaga RH. Zaslužan je za osnivanje i ustroj HRM. Umirovljen 1996. u činu stožernoga admirala.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 142,5 mm

sign. *rv.* dolje: **D. P.**

Na aversu poprsje admirala u profilu na lijevo. Uokolo natpis: **ADMIRAL SVETO LETICA.** Na reversu, na izdignutoj uspravnoj pačetrovini po sredini polja, znak ratne mornarice s hrvatskim grbom iznad. Uz rub dolje signatura: **D. P.** U polju lijevo i desno po godina: **1926. – 2001.**

Državnici, političari, javni djelatnici

45. *Franjo Tuđman – prvi predsjednik Republike Hrvatske* (Veliko Trgovišće, 14. V. 1922. – Zagreb, 10. XII. 1999.)

¹⁶ Sredinom 15. stoljeća organizirali su se pomorci iz Kotora, slično kao pripadnici ostalih grana privrede, u posebnim staleškim zadrugama (fratelije, cehovi) radi međusobnog potpomaganja i čuvanja svojih interesa pod pokroviteljstvom Crkve u bratovštinu pomoraca (*confraternitas nautarum*) sa sijelom u crkvi sv. Nikole. Bokeljska mornarica nije više staleška organizacija pomoraca, nego samo kulturno udruženje Bokelja, kojima je stalo do čuvanja tradicije. Okuplja se redovito na blagdan sv. Tripuna, 3. veljače. *Hrvatska bratovština Bokeljska mornarica 809.* djeluje pod geslom „Fides et honor“ (lat.: Vjera i čast.)

Bio je sudionik antifašističkog pokreta (1941. – 1945.), povjesničar, političar, državnik, prvi predsjednik suverene i samostalne Republike Hrvatske (30. V. 1990. – 10. XII. 1999.) i vrhovni zapovjednik Hrvatske vojske.

dvostrana medalja
bronca, lijevanje
promjer 154,5 mm
sign. *rv* dolje: D. P.

Na aversu poprsje prvog hrvatskoga predsjednika na desno. Uokolo natpis: FRANO TUĐMAN PRVI PREDsjedNIK R. HRVATSKE.

Na reversu prikaz reljefa s okrunjenim likom u splitskoj krstionici iz 11. stoljeća¹⁷. U odsječku dolje signatura: D. P.

46. *Božidar Magovac* (Zagreb, 13. X. 1908. – 24. I. 1955.)

Hrvatski političar i publicist. Od mladosti član HSS-a.

¹⁷ Prema nekim mišljenjima (u najnovije doba I. Fisković), reljef vladara u splitskoj krstionici predstavlja Petra Krešimira IV. On je prvi vladar za kojega je u suvremenim izvorima potvrđena titula kralja Hrvatske i Dalmacije (1058. - 1074.).

model av. (djelomice oštećen)

sadra, modeliranje

promjer 176 mm

sign. nema

U polju elegantno poprsje muškarca u profilu na lijevo: s minuciozno oblikovanim crtama lica s brčićima, finih kostiju lica i uredno počesljane kose. Uokolo natpis: BOŽIDAR MAGOVAC.

47. *Slavko Komar* (Gospić, 18. veljače 1918. – Zagreb, 28. srpnja 2012.)

Hrvatski političar, sudionik Narodnooslobodilačke borbe i narodni heroj.

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 112 mm

sign. *rv.* dolje: D. / P.

Na aversu portretni prikaz narodnog heroja dr. Slavka Komara u profilu na lijevo.

Na reversu odličje narodnog heroja. Dolje natpis: DR. SLAVKO KOMAR. Ispod signatura: D. / P.

48. *Sudac Berislav Milišić*

dvostrana medalja

bronca, lijevanje

promjer 93 mm

sign. *rv.* lijevo: D. P.

Na aversu glava muškarca u profilu na lijevo: izražajnog nosa na koštunjičavu licu, proćelav. Uokolo natpis: BERISLAV MILIŠIĆ SUDAC.

Na reversu personificirani prikaz sudstva (uspravljena figura mlade žene s povezom na očima, u lijevoj ruci s vagom, a u desnoj s mačem). U polju lijevo dolje signatura: D. P.

49. *Dr. Josip Trnski* (1920. – 1982.)

model, dvostrana medalja

sadra, modeliranje

promjer 153,2 mm

sign. *av.* dolje desno: D.P.

Na aversu dostojanstveno poprsje zrelog muškarca pravilnih crta lica u profilu na lijevo. Uokolo natpis: PRIM. DR. JOSIP TRNSKI · 1920 – 1982. U polju desno dolje signatura: D. P.

Na reversu grb obitelji Trnski. Gore natpis: TRNSKI.

50. *Lord Georg Robertson* (12. IV. 1946., Port Ellen, Škotska)

Visoki državni dužnosnik Ujedinjenoga Kraljevstva, 10. glavni tajnik NATO-a i predsjednik Sjevernoatlanskog vijeća (14. X. 1999. – 5. I. 2004.), za čijeg je mandata

potvrđen Sporazum o sigurnosti između Republike Hrvatske i Organizacije Sjeverno-atlantskog ugovora.

dvostrana medalja
bronca, lijevanje
promjer 101,9 mm
sign. *rv.* dolje: D. P.

Na aversu plitko poprsje glavnog tajnika NATO-a u profilu na lijevo. Uokolo natpis: LORD GEORGE ROBERTSON.

Na reversu znak NATO saveza. Uokolo natpis: NATO SECRETARY GENERAL. Uz rub dolje signatura: D. P.

Društveno angažirane spomenice

51. *Za zasluge u fizičkoj kulturi*

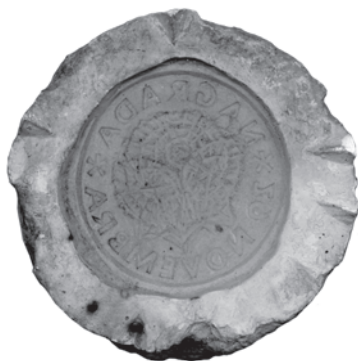
jednostrana plaketa
bronca, lijevanje

visina 72 mm; širina 138,3 mm

sign. nema

Polje u obliku izduženog nejednakog šesterokuta sa stiliziranim prikazom četiri izdužene figure u pokretima. Uz rub lijevo grančica. Uz rubove gore natpis: ZA ZA-SLUGE – U FIZIČKOJ KULTURI.

52. Nagrada 29. novembra

negativ *rv.*

sadra, modeliranje

promjer 106,2 mm

sign. nema

U kružnom polju stilizirani cvijet. Uokolo natpis iz dva dijela: NAGRADA – 29. NOVEMBRA.

Dalibor Parać, za razliku od malobrojnih hrvatskih slikara koji su se okušali u medaljerstvu, kao što su Miroslav Kraljević (Gospić, 1885. – Zagreb, 1913.)¹⁸, Vilko Gecan (Kuželj, Slovenija, 1894. – Zagreb, 1973.)¹⁹, Antun Motika (Pula, 1902. – Zagreb, 1992.)²⁰, i Daliborov brat Vjekoslav Parać (Solin, 1904. – Zagreb, 1986.)²¹, stvorio je medaljerski mikrokozmos napućen ljudima koji su ga okruživali i potaknuli ga da ih ovjekovječi u kružnom i trajnom materijalu na spomen.

Dalibor Parać svoju prvu medalju izložio je 2001. godine, na *Sedmom memorijalu Ive Kerdića* u Osijeku, i predstavio se portretnom medaljom *Ferdinanda Kulmera* (sl. 14.).

¹⁸ *Tatijana Gareljić*, U povodu 100. obljetnice slikareve smrti – Miroslav Kraljević (1885. – 1913.) kao medaljer, Numizmatičke vijesti, br. 66., Zagreb, 2013., str. 208.-217.

¹⁹ *Đurđa Petravić*, Nepoznato djelo slikara Vilka Gecana (1894.-1973.), Informatica Museologica, br. 45./46., MDC, Zagreb, 2014./2015., str. 95.-96.

²⁰ *Gjuro Krasnov*, Asocijacije na apstraktni svijet u medaljerstvu Antuna Motike, Numizmatičke vijesti, br. 40., Zagreb, 1986., str. 85.-86.; *Darko Schneider*, Antun Motika as medalist, The medal, br. 16., London, 1990., str. 69.-72.

²¹ *Ivan Mirnik*, Zbirka medalja Berislava Kopača, Arheološki muzej, Zagreb, 2005., str. 16., 135.-136.

Bogdan Mesinger tom prigodom napisao je o Paraću: „*Slikar Dalibor Parać proslavit će svoj osamdeseti rođendan otkrivanjem svojih medaljerskih sposobnosti. Portretist u ulju, slikar dramatične plastičnosti ljudskog lica, pretočio je svoj izraz u medij brončane portretne plakete. Revitalizacija medaljerskog izraza ne poznaje kronološke barijere. Najiskusniji među stvaraocima ujedno su i najmlađi svježinom ideja i snagom izraza.*“²²

Većina medalja prikazana je na Paraćevoj jedinoj samostalnoj medaljerskoj izložbi u zagrebačkoj Galeriji Mala i uglavnom su nastale od 2000. do 2003. godine. Brončani odljevi izvedeni su u Ljevaonici umjetnina Akademije likovnih umjetnosti u Zagrebu. Suradnik u izradi medalja bio je i odljeve u sadri izveo je akademski kipar i medaljer Zdravko Brkić. Izložbu je postavio Mladen Pejaković, ujedno i autor nadahnutog esejišćikog teksta u popratnom katalogu²³. Tada su prikazana pedesetičetiri djela; izvedena su uglavnom u bronci, trinaest je sadrenih modela i jedan rad oblikovan je u bjelokosti - ukupno četrdesetičetiri portretne medalje s inačicama. Na otvorenju izložbe dr. Ivan Mirnik okarakterizirao je medaljerski rad Dalibora Paraća riječima: „*kako je osobita Paraćeva vještina simbolično estetsko i sentimentalno povezivanje lica i naličja medalje.*“²⁴

Ive Šimat Banov niz je godina pratio Paraćevo slikarsko djelo, autor je umjetnikove monografije i retrospektivne izložbe.²⁵ Njegove portretne medalje nazvao je „*svojevrsnom analogijom ... galerije njegovih prijatelja i znanaca na slikarskom platnu (nastala 1985. – 88.)*“²⁶. Priznao mu je poznavanje medaljerstva, ali i osobni umjetnički izričaj jer „*ne modelira ono što gleda nego ono što vidi*“ te „*Parać izabire sredstva i načine za svoja lica i uloge*“. Ponekad tvrda lica, omekšava „*slobodnim poetskim asocijacijama lika i njegova svijeta*“ na naličju prepunom simbola „*poput srednjovjekovna kalendara*“.

Likovi na Paraćevim medaljama oblikovani su bez idealiziranja, neposredno, i na osnovi umjetnikova jako dobrog doživljavanja njihovih karaktera. Kao i u slikarstvu, suptilnim mijenama površine uspostavlja znakovitu dojmljivost. Sintetskim oblikovanjem postiže izražajnost i osobitost portretiranih. Svakome pristupa individualno i sukladno tome prilagođava svoj rukopis. Tako imamo gotovo pa lirski izvedene portrete u plitkom reljefu. Poneki su izvedeni s istaknutim plasticitetom i nemirne morfologije. Poput Ive Kerdića na medalji Petra Dobrovića, osobnost portretiranog ozrcaljena je na medalji. Pomno promišljeni sažeti asocijativni raznovrsni svjetovi portretiranih, amblemski su utisnuti na naličjima, kao što su medalje Dalibora Paraća otisak njegovaa života.

²² Bogdan Mesinger, Svitavanje novog medaljerstva u osvitu novog tisućljeća, Sedmi memorijal Ive Kerdića, Galerija likovnih umjetnosti, Osijek, 2001., str. 40.

²³ Mladen Pejaković, Dalibor Parać, Galerija Mala, Zagreb, 17. - 29. svibnja 2003.

²⁴ <http://www.index.hr/vijesti/clanak/zagreb-otvorena-izlozba-medalja-dalibora-paraća/138151.aspx?mobile=false>, 17. 5. 2003. (HINA)

²⁵ Ive Šimat Banov, Dalibor Parać, Art studio Azinović, Zagreb, 1998.; Ive Šimat Banov, Sjećanje na zaborav Dalibora Paraća, Umjetnički paviljon, Zagreb, 10. 11. – 5. 12. 1999.

²⁶ Ive Šimat Banov, Izložba medalja Dalibora Paraća, Vijenac, br. 240., 15. svibnja 2003.

Literatura:

- Grgo Gamulin*, Hrvatsko kiparstvo XIX. I XX. stoljeća, Naklada Ljevak, 1999.
- Tatijana Gareljić*, U povodu 100. obljetnice slikareve smrti – Miroslav Kraljević (1885. – 1913.) kao medaljer, Numizmatičke vijesti, br. 66., Zagreb, 2013., str. 208.-217.
- Gjuro Krasnov*, Asocijacije na apstraktni svijet u medaljerstvu Antuna Motike, Numizmatičke vijesti, br. 40., Zagreb, 1986., str. 85.-86.
- Iva Körbler*, Likovno povećalo: Trajna energija slikarstva Dalibora Paraća, Nacional, 7. 8. 2016.
- Iva Körbler*, Mala retrospektiva Dalibora Paraća, Velika galerija Grada Zaboka, 24. 10. 21. 11. 2016.
- Ferdinand Kulmer*, Parać, Zavičajni muzej, Rovinj, 7. 6. – 30. 6. 1975.
- Bogdan Mesinger*, Svitanje novog medaljerstva u osvit novog tisućljeća, Sedmi memorijal Ive Kerdića, Galerija likovnih umjetnosti, Osijek, 2001., str. 33.-42.
- Ivan Mirnik*, Zbirka medalja Berislava Kopača, Arheološki muzej, Zagreb, 2005.
- Mladen Pejaković*, Dalibor Parać, Galerija Mala, Zagreb, 17. - 29. svibnja 2003.
- Đurđa Petravić*, Nepoznato djelo slikara Vilka Gecana (1894.-1973.), Informatica Museologica, br. 45./46., MDC, Zagreb, 2014./2015., str. 95.-96.
- Kruno Prijatelj*, Dalibor Parać, Galerija Forum, Zagreb, 17. 9. – 6. 10. 1974.
- Kruno Prijatelj*, *Ive Šimat Banov*, D. Parać, Galerija Kula, Split, 18. 10. 1996.
- Zdenko Rus*, Dalibor Parać, Galerija Forum, Zagreb, 21. 10. – 9. 11. 1982.
- Darko Schneider*, Antun Motika as medalist, The medal, br. 16., London, 1990., str. 69.-72.
- Ive Šimat Banov*, Dalibor Parać, Galerija Forum, Zagreb, 13. 10. – 5. 11. 1994.
- Ive Šimat Banov*, Dalibor Parać, Art studio Azinović, Zagreb, 1998.
- Ive Šimat Banov*, Sjećanje na zaborav Dalibora Paraća, Umjetnički paviljon, Zagreb, 10. 11. – 5. 12. 1999.
- Ive Šimat Banov*, D. Parać – Sjećanje na zaborav, Galerija Koprivnica, Koprivnica, lipanj 2000.
- Ive Šimat Banov*, Izložba medalja Dalibora Paraća, Vijenac, br. 240., 15. svibnja 2003.
- Ive Šimat Banov*, Hrvatsko kiparstvo od 1950. do danas, Naklada Ljevak, Zagreb, 2013.
- Mladenka Šolman*, Dalibor Parać – slike, Zorin dom, Karlovac, 14. 11. – 28. 11. 1976.

Izvori za biografije:

Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Online izdanja:

- Hrvatski biografski leksikon, <http://hbl.lzmk.hr/>
- Hrvatska enciklopedija, <http://www.enciklopedija.hr/>
- Proleksis enciklopedija, proleksis.lzmk.hr/